

Vanhusneuvosto 20.11.2025 § 61

§ 61

Omaishoitajan polulta tukea ikääntyneiden omaishoitajille - hankkeen ajankohtaiskatsauksen merkitseminen tiedoksi

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Rannikko Johanna

Päätösehdotus

Vanhusneuvostoneuvosto päättää merkitä Omaishoitajan polulta tukea ikääntyneiden omaishoitajille -hankkeen ajankohtaiskatsaukset tiedoksi

Käsittely

Päätös

Vanhusneuvosto hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Ikääntyneiden palvelujen Omaishoitajan polulta tukea ikääntyneiden omaishoitajille -projekti on saanut sosiaali- ja terveysministeriön myöntämää valtionavustusta terveyden edistämisen määrärahasta 357 784€ ajalle 2/2025-12/2026 (omarahoitusosuus 16%). Projektiin on palkattu projektipäällikkö (70%) ja kaksi projektiasiantuntijaa. Hyvinvointialueen työntekijät kehittävät polkua yhdessä omaishoitajien, omaishoitoyhdistysten ja muiden järjestötoimijoiden sekä kuntien kanssa.

Projektin tavoitteena on, että alueen omaishoitajat saavat yhdenvertaista ja vaikuttavaa tukea omaishoitajan polullaan. Alatavoitteita ovat:

- Omaishoitajat hahmottavat helposti tarvitsemansa tiedon ja tuen muodot omaishoitajan polulta
- Kielteisen omaishoidon tuen päätöksen saaneet saavat ohjausta oman hyvinvointinsa edistämiseen
- Omaishoitajien lakisääteiset terveystarkastukset toteutuvat yhdenmukaisesti kaikissa LUVN kunnissa
- Omaishoitajien valmennukset lisäävät tietoisuutta tuesta ja palveluista sekä vahvistavat osaamista
- Omaishoitajien hyvinvoinnin edistämisen käytännöt on sovittu yhdessä kuntien ja paikallisten järjestö-/yhdistystoimijoiden kanssa

- Perhehoidon osuus kasvaa omaishoidon vapaanaikaisena palveluna ja sitä on tarjolla koko hyvinvointialueella
- Omaishoitajat saavat helposti yhteyden omais- ja perhehoidon tiimiin

Päätöksensä projektissa rakennetaan verkkosivuille omaishoitajan polku, joka auttaa omaishoitajaa hahmottamaan itselle ajankohtaiset tukimuodot sekä löytämään tärkeät tiedot. Omaishoitajan polulle kuvataan tukimuodot omaishoidon eri vaiheissa. Kehittämistyö kohdentuu erityisesti

- omaishoidon varhais- ja päättymisvaiheisiin
- omaishoitajan hyvinvointi- ja terveystarkastusprosessiin
- omais- ja perhehoitajien valmennuksiin
- asiakaspalautteen keräämiseen
- kielteisen päätöksen saaneiden ohjaamiseen sekä
- perhehoidon osuuden kasvattamiseen omaishoitajan vapaana
- omaishoidon tuen tiimien tavoitettavuuteen

Tilannekatsaus:

Polun vaiheita ja niiden sisältöä on määritelty sidosryhmätyöpajoissa sekä omaishoidon tuen työntekijöiden työpajoissa. Sidosryhmätyöpajoihin on osallistunut kokemusomaishoitajia, alueen kuntien edustajia sekä järjestöjen ja yhdistysten edustajia (Hiiden omaishoitajat ry, Länsi-Uudenmaan omaishoitajat ry, Folkhälsan, Hyte Ry, Espoon-Kauniaisten muistiyhdistys ry). Sidosryhmien kanssa on sovittu omaishoitajien hyvinvoinnin edistämiseen liittyvästä yhteistyöstä ja käytännöistä.

Ohjausmalli kielteisen omaishoidon tuen päätöksen saaneille läheisauttajille on valmis pilotointiin. Ohjausmallin pilotointi alkaa 11/2025 ja päättyy arviolta 5/2026. Pilotin aikana kerätään palautetta asiakkailta ja omaishoidon tuen työntekijöiltä.

Omaishoitajien terveystarkastusten toimintamallin pilotointi on käynnistynyt. Pilotointi on aloitettu Lohja-Vihti-Karkkilan alueella 23.10.2025 ja se kestää arviolta 5 kuukautta. Tavoitteena on laajentaa toimintamallin käyttö koko hyvinvointialueelle 6/2026.

Omais- ja perhehoitajille on kehitetty koulutuksia ja valmennuksia eri teemoista. Tähän mennessä on käynnistetty Uusien omaishoitajien infotilaisuudet sekä Apuvälineet ja avustaminen-valmennukset omais- ja perhehoitajille. Tämän osion kehittäminen jatkuu projektissa syksyyn 2026 saakka.

Perhehoitopalvelun lisäämiseksi on järjestetty tänä vuonna kolme uusien perhehoitajien ennakkovalmennusryhmää. Kesällä valmistui 15 uutta perhehoitajaa ja syksyn

valmennukseen osallistuu 13 henkilöä. Tämä osion kehittäminen jatkuu projektissa syksyyn 2026 saakka.

Omaishoidon tuen tiimien tavoitettavuuden parantamiseksi on toteutettu omaishoidon tuen keskitetyn puhelinpalvelun kokeilu. Asiakkaiden kokemuksia ja toiveita on kartoitettu asiakaskyselyn avulla. Mahdolliset toiminnan muutokset ajoittuvat vuodelle 2026.

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria